

Syfilis, příjice (*Lues*)

Autor: Pavlína Hamalová

Výskyt

V moderní době se syfilis podařilo na celém světě podstatně potlačit, poslední dobou její výskyt znovu roste, a to i v rozvinutých zemích. Výskyt syfilis v ČR zaznamenal nárůst mezi lety 2006-2010. Celkový počet nahlášených nakažených osob se z 502 zdvojnásobil na 1022. V roce 2011 dosáhl 737.

Mezi lety 2006-2010 se výskyt onemocnění zvýšil ze 4,9 až na 9,7 případů v přepočtu na 100 tisíc obyvatel.

U obou pohlaví byl nejvyšší výskyt syfilis zaznamenán ve věku 25 až 29 let, v pozdějším věku u mužů pak 40 až 44 let.

Etiologie, patogeneze:

Syfilis je pohlavně přenosnou infekcí způsobenou bakterií *Treponema pallidum*. Onemocnění syfilis bylo nejčastěji zjištěno náhodně, a to až 63 % případů.

Syfilis, kapavka, AIDS a chlamydie se řadí mezi nejnámější pohlavně přenosná onemocnění.

K přenosu nejčastěji dochází:

- pohlavním stykem,
- průnikem přes placentu a infikováním plodu.

Infekce do organismu proniká skrz sliznici nebo kůži, kde se rozmnoží. U všech stádií vývoje nemoci dochází k poškození cévních kapilár a poruše jejich funkce. Za projevy nemoci je odpovědná reakce našeho těla na přítomnost infekce.

Hlavní příznaky

1. *Stádium (Stádium tvrdého vředu):*

Vznik: do několika týdnů až týdnů po kontaktu se syfilis.

Projevy: V místě průniku bakterie do těla se vytvoří tvrdý nebolestivý vřed.

Místo vředu: na genitálu, sliznice dutiny ústní při orálním sexu, okolí konečníku u análního styku a dokonce i prsty na noze.

Obr. 1: Prvotní vřed na mužském genitálu

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ulcus-durum-am-Penis-01.jpg>

2. **Stádium**

Vznik: několik měsíců po prvním kontaktu se syfilis.

Projevy: Jsou spojeny s rozšířením bakterií krví po těle. Může se vyskytnout horečka, vyrážka po celém těle, vypadávání vlasů, ztráta pigmentu na některých místech kůže a mohou vzniknout i tzv. *condylomata lata* (páchnoucí výrůstky na kůži typicky v okolí genitálu, v tříslech a v kožních záhybech).

Obr. 2: Vypadávání vlasů

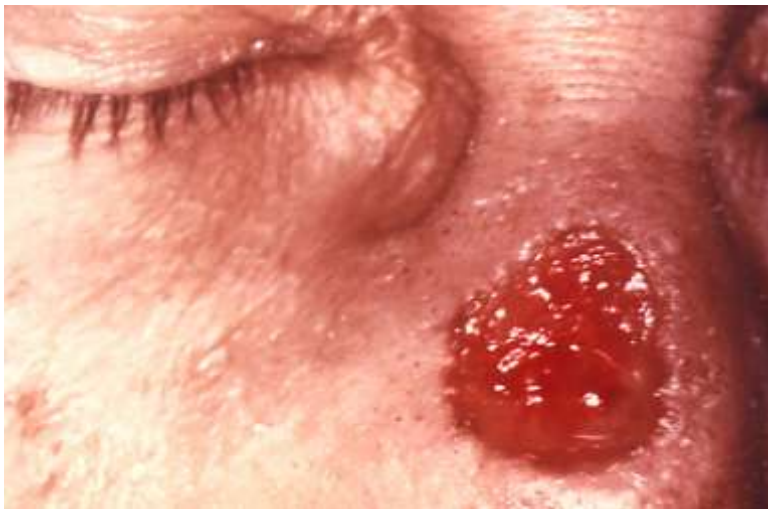
<http://www.vgrd.org/archive/cases/2011/syp/syp.html>

Obr. 3: Condylomata lata

<http://www.vgrd.org/archive/cases/2011/syp/syp.html>

Obr. 4: Gumma na nose

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gumma_of_nose_due_to_a_long-standing_tertiary_syphilitic_Treponema_pallidum_infection_5330_lores.jpg

3. **Stádium:**

Vznik: roky i desetiletí.

Projevy: V tomto stádiu již nejsou treponemy (bakterie) v našem těle přítomny a poškození řady orgánů je dáno reakcí našeho vlastního imunitního systému. Dnes toto stádium v ČR u někoho nalézt je prakticky vyloučené.

Vyšetření

Diagnostika : Podezření může lékař jako obvykle nabýt z klinických příznaků, cenná je informace o rizikovém pohlavním styku.

Nakažení syfilidou se dá potvrdit odběrem krve či mozkomíšního moku a následným vyšetřením. Další možností je odběr vzorku, který se provádí z prvotního vředu.

Léčba

Antibiotika.

Komplikace:

Komplikace se vyskytují u 3. stádia.

- tabes dorsalis (v poškození zadní části míchy),
- progresivní paralýza (poškození mozku),
- syfilitická aorta (poškození aorty – snadno praská),
- gummata – měkké, nádoru podobné hrdky zánětu (na kůži, v játrech i jiných orgánech).

Praktické rady pro pacienta

Prevencí je opatrnost v sexuální oblasti, tzn. vyhýbat se rizikovým pohlavním stykům, a to zejména s cizinci z východu, používat kondom u styku s neznámým člověkem atd. Při prokázané infekci je nutné testovat nemocného i na jiné pohlavně přenosné nemoci, zejm. na AIDS.

Literatura, internetové zdroje

1. www.uzis.cz/system/files/41_12.pdf
2. <http://www.wikiskripta.eu/index.php/Syphilis>
3. <http://www.pohlavni-choroby.cz/syphilis>
4. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Gumma>

Seznam příznaků

změny na kůži, horečka, vypadávání vlasů